

ISSN 2710-3056

Grail of Science

Periodical scientific journal

№ 28

June
2023

The issue of journal contains

Proceedings of the I Correspondence
International Scientific and Practical Conference

SCIENCE IN MOTION: CLASSIC AND MODERN TOOLS AND METHODS IN SCIENTIFIC INVESTIGATIONS

held on June 9th, 2023 by

NGO European Scientific Platform (Vinnytsia, Ukraine)

LLC International Centre Corporate Management (Vienna, Austria)

OU CI
Open Ukrainian Citation Index

Euro Science Certificate № 22459 dated 07.05.2023
UKRISTEI (Ukraine) Certificate № 40 dated 17.01.2023

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL

GRAIL OF SCIENCE

№ **28** June, 2023
with the proceedings of the:

I Correspondence International Scientific and Practical Conference

SCIENCE IN MOTION: CLASSIC AND MODERN TOOLS AND METHODS IN SCIENTIFIC INVESTIGATIONS

held on June 9th, 2023 by

NGO European Scientific Platform (Vinnytsia, Ukraine)

LLC International Centre Corporate Management (Vienna, Austria)

**EUROPEAN
SCIENTIFIC
PLATFORM**

Міжнародний науковий журнал «Грааль науки»

№ 28 (червень, 2023) : за матеріалами I Міжнародної науково-практичної конференції «Science in motion: classic and modern tools and methods in scientific investigations», що проводилася 9 червня 2023 року ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporate Management» (Відень, Австрія).

Editor in chief: Mariia Holdenblat

Deputy Chairman of the Organizing Committee: Rachael Aparo

Responsible for e-layout: Tatiana Bilous

Responsible designer: Nadiia Kazmina

Responsible proofreader: Hryhorii Dudnyk

International Editorial Board:

Alona Tanasiichuk - D.Sc. (Economics), Associate professor (Ukraine)
Marko Timchev - D.Sc. (Economics), Associate professor (Republic of Bulgaria)
Iryna Ustinova - D.Sc. (Architecture), Professor (Ukraine)
Nina Korbozerova - D.Sc. (Philology), Professor (Ukraine)
Yuliia Voskoboinikova - D.Sc. (Arts) (Ukraine)
Svitlana Boiko - Ph.D. (Economics), Associate professor (Ukraine)
Volodymyr Zanora - Ph.D. (Economics), Associate professor (Ukraine)
Iryna Markovych - Ph.D. (Economics), Associate professor (Ukraine)
Nataliia Mykhalitska - Ph.D. (Public Administration), Associate professor (Ukraine)
Anton Kozma - Ph.D. (Chemistry) (Ukraine)
Dmytro Lysenko - Ph.D. (Medicine), Associate professor (Ukraine)
Yuriy Polyezhaev - Ph.D. (Social Communications), Associate professor (Ukraine)
Alla Kulichenko - D.Sc. (Pedagogy), Associate professor (Ukraine)
Taras Furman - Ph.D. (Pedagogy), Associate professor (Ukraine)
Mariana Vereskliia - Ph.D. (Pedagogy), Associate professor (Ukraine)
Anatolii Kornus - Ph.D. (Geography), Associate professor (Ukraine)
Andrii Fomin - Ph.D. (History), Associate professor (Ukraine)
Tetiana Luhova - Ph.D. (Arts), Associate professor (Ukraine)

The conference is included in the catalog of International Scientific Conferences; approved by ResearchBib and UKRISTEI (Certificate № 40 dated January 17th, 2023); certified by Euro Science Certification Group (Certificate № 22459 dated May 7th, 2023).

Conference proceedings are publicly available under terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

The journal is included in the international catalogs of scientific publications and science-based databases: Index Copernicus, CrossRef, Google Scholar and OUCI.

Conference proceedings are indexed in ICI (World of Papers), CrossRef, OUCI, Google Scholar, ResearchGate, ORCID and OpenAIRE.

Свідоцтво про державну
реєстрацію друкованого ЗМІ:
КВ 24638-14578ПР, від 04.11.2020

Certificate of state
registration of mass media:
КВ 24638-14578ПР of 04.11.2020

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ I. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ, МАКРО- ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

СТАТТІ

- PECULIARITIES OF THE DIGITAL BUSINESS ENVIRONMENT IN
POST-PANDEMIC GEORGIA
Makasarashvili T., Giguashvili G., Orjonikidze N. 27

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

- ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗАЛУЧЕННЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У
БУДІВЕЛЬНУ ГАЛУЗЬ УКРАЇНИ ТА КРАЇН ЄС
Шенгер М.І. 35
- ПОРІВНЯЛЬНИЙ ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ КОМБІНОВАНОГО
ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ТЕПЛОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ
Сотник М.І., Теліженко О.М. 38

СЕКЦІЯ II. ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

СТАТТІ

- STATE REGULATION OF THE GRAIN MARKET IN UKRAINE
Berezivsky Z.P., Berezivska O.Yo. 42

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

- ІНДИКАТИВНА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТЕЙ ПІДПРИЄМСТВ ІНТЕРНЕТ-
ТОРГІВЛІ
Яворська Н.П. 48

СЕКЦІЯ III. ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА; ОПОДАТКУВАННЯ, ОБЛІК І АУДИТ

СТАТТІ

- АМОРТИЗАЦІЯ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ МЕТОДОМ НА ОСНОВІ
ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ
Сук П.Л. 51

ПЕРША В СВІТІ КРИПТОБАНКНОТА, ЯКА ФУНКЦІОНУЄ БЕЗ КОМП'ЮТЕРНОЇ МЕРЕЖІ Жартун П.О.	55
--	----

СЕКЦІЯ IV. МАРКЕТИНГОВА ТА ЛОГІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

СТАТТІ

ЛОГІСТИЧНИЙ АУТСОРСИНГ: БАЗОВІ КОНЦЕПЦІЇ ТА РОЛЬ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД Мігай Н.Б.	64
ТРАНСФОРМАЦІЯ ПІДХОДІВ У МАРКЕТИНГУ, ОБУМОВЛЕНИХ ПАНДЕМІЄЮ COVID 19 Боднар О.В., Курило Л.І.	71

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЛОГІСТИКИ НА УКРАЇНСЬКОМУ РИНКУ НА ПРИКЛАДІ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ Іванова І.Є.	81
---	----

СЕКЦІЯ V. МЕНЕДЖМЕНТ, ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

СТАТТІ

МІЦНЕ ЗДОРОВ'Я І БЛАГОПОЛУЧЧЯ – ПРІОРИТЕТ ХНУРЕ Аврунін О.Г., Беянінова Г.Г.	83
МОНІТОРИНГ ЯК СКЛАДОВА ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ Хлебнікова Т.М., Карпінська К.В.	88

СЕКЦІЯ VI. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

СТАТТІ

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В ПЕРІОД КРИЗОВИХ СТАНІВ СУСПІЛЬСТВА Волощук М.Б., Ткачук А.В.	94
---	----

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

МІГРАЦІЙНА КРИЗА В ЄВРОПІ, ВИКЛИКАНА ІСТОРИЧНИМ ПОТОКОМ УКРАЇНСЬКИХ БІЖЕНЦІВ Хила Є.П.	98
--	----

DOI 10.36074/grail-of-science.09.06.2023.12

МОНІТОРИНГ ЯК СКЛАДОВА ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ

Хлебнікова Таліна Миколаївна

канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри наукових основ управління
*Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди,
Україна*

Карпінська Карина Валеріївна

здобувач другого (магістерського) рівня освіти,
зі спеціальності 073 «Менеджмент»,
*Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди,
Україна*

Анотація. У статті схарактеризовано основні компоненти педагогічної діяльності. Обґрунтовано сутність моніторингу й розглянуто моніторингову діяльність як складову педагогічної діяльності та виокремлено її сукупні ознаки. Визначено фактори та критерії кваліметричної моделі оцінки якості моніторингової діяльності вчителя.

Ключові слова: педагогічна діяльність, моніторингова діяльність вчителя, компоненти моніторингової діяльності, кваліметрична модель, оцінка якості моніторингової діяльності.

У сучасних кризових умовах організації освітнього процесу під час військового стану змінюється уявлення про сутність, зміст і структуру педагогічної діяльності, напрями та умови професійно-особистісного розвитку педагогічних кадрів.

Сучасний педагог має гнучко реагувати на всі зміни у сфері освіти та адаптуватися до нових умов професійної діяльності, яка, у свою чергу, спрямована на вдосконалення змісту освітнього процесу.

Особливе значення має здатність педагога цілеспрямовано вибудовувати педагогічну діяльність в умовах безпосереднього соціального та професійного середовища. Педагогічна діяльність має носити системний характер, та її організація – враховувати такі аспекти: на яких принципах він повинен її будувати й здійснювати, тобто, мати свою педагогічну філософію, концепцію, цілі та зміст професійної діяльності; за допомогою яких засобів та в яких умовах організовувати цю діяльність; як оцінювати її ефективність; які професійні вміння він повинен мати для забезпечення успішності педагогічної діяльності; що необхідно удосконалити у своїй діяльності.

Педагогічна діяльність вчителя характеризується предметністю, продуктивністю, результативністю, цілеспрямованістю, мотивованістю.

Аналіз різних підходів до змісту поняття «професійна педагогічна діяльність» показує, що воно є складним поєднанням різних компонентів.

Своєрідність об'єкта педагогічної діяльності та завдання, які доводиться вчителю вирішувати, дозволяють виділити такі види його діяльності, як дослідницьку; діагностичну; проектувальну; конструктивну; організаторську; оцінно-корекційну тощо. Кожен із видів педагогічної діяльності можна представити як самостійну діяльність.

На основі аналізу наукової літератури приходимо до висновку, що педагогічна діяльність складається з цілого ряду внутрішньо взаємопов'язаних компонентів: пізнавальний (гностичний), що забезпечує продуктивність інтелектуально-пізнавальної активності учнів та включає знання не лише свого предмета, а й способів педагогічної комунікації, психологічних особливостей учнів (пізнавальних процесів, закономірностей розвитку особистості), а також процесів самопізнання; організаторський (включає систему умінь педагога організувати свою діяльність, і діяльність учнів); конструктивний, (включає розробку педагогом алгоритму власної діяльності та активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти); комунікативний (має на увазі організовування й проявлення спілкування та взаємодії під час педагогічної діяльності спрямованої на досягнення дидактичних цілей); проектувальний (визначення завдань що стоять перед учнями, досягнення яких забезпечить певні результати навчання, розвитку та виховання).

Грунтуючись на означених підходах до професійної діяльності педагога, можна погодитися з науковцями [1] які вирізняють у структурі педагогічної діяльності такі складові: інформаційну, що виділяється як вихідний момент всього педагогічного процесу, здійснення якого спирається на глибоке та вільне володіння навчальним матеріалом, методами та прийомами викладання; мобілізаційну, що виявляється у діяльності педагога, спрямованої на актуалізацію знань та життєвого досвіду учнів для формування у них пізнавальної самостійності та суспільно-політичної активності; дослідницьку, що включає вміння знаходити проблему, пов'язану з навчальною діяльністю учнів, формулювати цілі, завдання, предмет, об'єкт, гіпотезу, освоювати та планувати методи педагогічного дослідження, проводити спостереження та експеримент, обробляти результати, формулювати висновки; рефлексивну, що включає вміння аналізувати педагогом власні дії та стани.

Відповідно до вище викладеного приходимо до висновку що цілісна педагогічна діяльність має три компоненти, у кожному з яких виділяються відповідні рівні розвитку:

- цільовий (постановка педагогом цілей та завдань своєї діяльності);
- операційно-діяльнісний (вибір та застосування ним необхідних засобів впливу на дітей);
- оцінювально-коригувальний (оцінка та корекція своїх дій). Таким чином, повноцінне здійснення діяльності можливе, якщо педагог здатний передбачати її цілі, вибирати та оцінювати необхідні для її реалізації засоби, володіти широким спектром методів впливу на дітей, передбачати наслідки, подумки контролювати кожну свою дію, оцінювати та співвідносити ці дії з поставленою метою, здійснювати корекцію своїх впливів та дій на учнів та ін.

Крім того, ми вважаємо, що серед компонентів педагогічної діяльності важливе місце займає моніторинг. Моніторинг забезпечує освітній процес регулярною інформацією про зміни і його необхідно розглядати як підсистему педагогічної діяльності як її складову [4]. Він дозволяє встановлювати взаємозв'язки між компонентами педагогічної діяльності та коригувати її змістовний та технологічний аспекти тому моніторингова діяльність розвивається та функціонує як елемент так і самостійний вид педагогічної діяльності.

Подібно до того, що кожен компонент педагогічної діяльності виділяється в особливу діяльність, педагогічний моніторинг також може бути розглянутий на рівні дії та рівні діяльності [2].

Ми погоджуємося з підходами науковців які виділяють такі компоненти моніторингової діяльності.

1. Нормативно-установочний (визначаються мета та завдання моніторингу).

2. Аналітико-діагностичний (адаптуються та модифікуються стандартні методики вимірювання якості освіти в даних умовах, підбираються способи обробки, зберігання та розповсюдження інформації).

3. Діяльнісно-технологічний (здійснюється збір інформації відповідно до процедури моніторингу за допомогою підібраних методик та розробленого інструментарію; проводиться кількісна та якісна обробка отриманих результатів; формується педагогічний діагноз).

4. Діагностичний (аналізуються результати проведеної роботи, уточнюється рівень реальних досягнень у покращенні якості освіти, зіставляється з нормативними показниками, встановлюються причини відхилень, розробляються стратегії корекційно-розвивальної роботи).

5. Прогностичний (здійснюється прогнозування тенденцій зміни якості освіти відповідно до поставленого діагнозу та причинно-наслідкового аналізу його реального стану. Ведеться розробка плану організаційно-педагогічних корекційних заходів, приймаються відповідні рішення).

6. Діагностико-технологічний (отримання та аналіз інформації про результати організації та проведення моніторингу, визначення його ефективності, розробка технології подолання виявлених проблем).

7. Рефлексивно-оцінний (співвідносяться мета та результат проведеної діяльності, оцінюються результати спільної діяльності, намічається хід подальших дій з цілепокладання, вибору методів тощо).

Виходячи з вище зазначеного пропонуємо кваліметричну модель оцінки якості моніторингової діяльності вчителя. Незважаючи на те, що цей підхід базується на експертних оцінках, розробка оціночного інструментарію саме з кваліметричних позицій дозволить кількісно визначити якість роботи будь-якого об'єкту управління. Для визначення вагомості кожного фактору та критерію використовується експертне оцінювання. Зазначимо, що реалізація методу експертних оцінок включає такі етапи [3]:

- формування мети та завдань експертного оцінювання;
- формування експертної групи;
- формування переліку пріоритетних критеріїв;

- проведення експертизи;
- обробка та аналіз результатів експертизи;
- проведення підсумків опитування;
- визначення рівня узгодженості думок експертів і вироблення відповідних висновків щодо значущості кожного критерію.

Таблиця 1

Кваліметрична модель оцінки якості моніторингової діяльності вчителя

Фактор Ф	Вагомість фактору m	Критерії	Вагомість критерію >	Значення коефіц. відп. К	Оцінка критеріїв	Оцінка факторів
1. Нормативно-методичне забезпечення моніторингової діяльності $\Phi_1 = m_1(V_1K_1 + V_2K_2 + V_3K_3 + V_4K_4 + V_5K_5)$	0,27	1. Забезпечення організації моніторингової діяльності (знання особливостей моніторингової діяльності, знання методик, технологій роботи)	0,3			
		2. Обізнаність в нормативній базі;	0,1			
		3. Підвищення фахового рівня (самоосвіта)	0,1			
		4. Володіння прийомами постановки мети моніторингу	0,25			
		5. Декомпозиція мети моніторингу на завдання	0,25			
2. Аналітико-діагностичне забезпечення моніторингової діяльності $\Phi_2 = m_2(V_6K_6 + V_7K_7 + V_8K_8)$	0,23	6. Створення банку діагностичних методик	0,35			
		7. Адаптація та модифікація стандартних методик вимірювання якості освіти	0,4			
		8. Використання ІКТ в обробці зберіганні та розповсюдженні інформації	0,25			

Продовження табл. 1

Фактор Ф	Вагомість фактору m	Критерії	Вагомість критерію v	Значення коефіц. відп. К	Оцінка критеріїв	Оцінка факторів
3. Діяльнісно-технологічне забезпечення моніторингової діяльності $\Phi_3=m_3(V_9K_9+V_{10}K_{10}+V_{11}K_{11}+V_{12}K_{12}+V_{13}K_{13})$	0,25	9. Збір інформації з використанням методик та інструментарію	0,2			
		10. Кількісна та якісна обробка отриманих результатів	0,11			
		11. Формування педагогічного діагнозу	0,19			
		12. Впровадження інноваційної діяльності з моніторингової діяльності	0,2			
		13. Розробка технології подолання виявлених проблем	0,3			
4.Результативність $\Phi_4=m_4(V_{14}K_{14}+V_2K_2+V_3K_3+V_4K_4+V_5K_5)$	0,25	14. Отримання та аналіз інформації про результати організації та проведення моніторингу	0,3			
		15. Визначення ефективності моніторингової діяльності;	0,2			
		16. Оформлення результатів моніторингової діяльності	0,2			
		17. Розробка плану організаційно-педагогічних корекційних заходів	0,3			
Загальна оціка	1					

[авторська розробка]

Кожний критерій оцінюється за ступенем прояву: 0 – не простежується; 0,25 – рівень прояву нижчий середнього; 0,5 – середній рівень прояву; 0,75 – рівень прояву вищий середнього; 1 – простежується повною мірою.

Загальна оцінка якості моніторингової діяльності вчителя складається із суми факторів. При визначенні рівня якості моніторингової діяльності вчителя використовуємо шкалу: $0 < \Phi_{\text{заг}} \leq 0,34$ – рівень недопустимий, $0,35 < \Phi_{\text{заг}} \leq 0,5$ – рівень низький, $0,51 < \Phi_{\text{заг}} \leq 0,75$ – рівень середній, $0,76 < \Phi_{\text{заг}} \leq 0,9$ – рівень достатній, $0,91 < \Phi_{\text{заг}} \leq 1$ – рівень оптимальний.

Напрямами подальшого дослідження вважаємо розробку критеріїв оцінки рівня управління організацією моніторингу якості діяльності вчителя.

Список використаних джерел:

- [1] Давидова, О. В. (2016) Специфіка педагогічної діяльності вчителя. Вилучено з http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/visnyk_PO/1_31_2016/social/%D0%94%D0%90%D0%92%D0%98%D0%94%D0%9E%D0%92%D0%90.pdf
- [2] Перехейда, О. М. (2015). Моніторинг як сучасний засіб управління якістю освіти. *Управління школою*, (31–33), 4–94.
- [3] Хлебнікова, Т. М. (2022). Кваліметричний підхід до оцінювання рівня моніторингу управління якістю роботи персоналу організації. *Розвиток системи управління організацією: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю* (с. 237–244). 19–20 травня 2022, Харків, Україна.
- [4] Хлебнікова, Т. М. (2014). Моніторинг як засіб діагностико-технологічного підходу в управлінні процесом навчання. *Завуч*, (17–18), 40–57.